

Kaupunkien lahopuuopas

Jere Nieminen
Lahopuuwebinaari 29.9.2020

Villi vyöhyke | Wild Zone

Kaupunkien lahoppuopas

- Käsitteellinen ristivalotus (mm. biodiversiteetti, mikrohabitaatit, uudenlaiset ekosysteemit, luontopohjaiset ratkaisut, monitoiminnallisuus)
- Aineistona yli 250 havainnoitua tapausta, haastatteluita, dokumenttiaineistoa
- Lahopuiden tyypit ja käyttö
- Lahopuiden hallinnointi
- Lahopuun tulevaisuus kaupungeissa

Lahopuut biodiversiteetin näkökulmasta:

- Lahopuusta riippuvaisia eliölajeja on Suomessa 4 000 - 5 000
- Lahopuiden vähäisyys metsissä on Suomen luonnon monimuotoisuuden merkittävin ongelma
- Lahopuiden vaalimisen nyrkkisäännöt:
 - 1) Enemmän lahopuuta on parempi
 - 2) Tarvitaan järeitä lahopuita
 - 3) Tarvitaan eriasteisesti lahonneita puita

Lahopuiden tuottamisen ajallisia rytmejä rakennetuilla viheralueilla:

1) Kertaluonteinen lahopuun tuottaminen.

2) Satunnainen lahopuun tuottaminen; saattaa olla välissä jaksoja, että lahopuuta ei ole.

3) Toistuva lahopuiden tuottaminen; saavutetaan hento jatkuvuus lahoamisessa.

4) Tiheästi toistuva lahopuiden tuottaminen. Lahoaminen on jatkuvaa ja lahoamisen eri vaiheet ovat edustettuina.

Maapuut

Hupisaaret, Oulu

Maapuiden tuenta

Sahauspintojen viimeistely

Vincennes, Pariisi

Kannot

Väinölänniemen puisto, Kuopio

Lyhyet pystypuut

Ratinanniemi, Tampere

Pitkät pystypuut

Kirjurinluoto, Pori

Oksalliset pystypuut

Kiiruunpuisto, Somero

Juurakkoinen lahopuu

Pölkkyt

Augustenborg, Malmö

Merkittävän puun muisto

Kaisaniemen kasvitieteellinen puutarha, Helsinki

Lahopuuasetelmat

Väinölänniemen puisto, Kuopio

Lahopuukeskittymät

Kadrioru park, Tallinna

Lahopuustoiset rakennetut viheralueet

Lapinlahden puisto, Helsinki

Runslahopuustoiset rakennetut viheralueet

Vondelpark, Amsterdam

Runslahopuustoiset rakennetut viheralueet

La Forêt Linéaire, Pariisi

Lahopuupuistot

Lahopuusiirrot

Lahdesjärvi, Tampere

Infotaulut

LAHOPUU

...monimuotoisuutta tarjoamalla
kodin monille eliöille, hyönteisille
ja linnuille.

Kaupunki jättää sopiviin paikkoihin
maapuita ja kantoja lahoamaan ja
on näin mukana ylläpitämässä
lajien kirjoa.

VIHERVUOSI
Gröna Året

HANHIPIUSTON
LAHOPUUTARHA

LAHDAMMIN ON ELINTUNTURI
Lahopuut on eläimien, kasvien ja sienien elintilaa. Niin Vähä-
pääntien puolella. Lahopuut ovat erittäin hyönteis-
riikas. Ne tarjoavat luonnon monimuotoisuutta, ja lisäksi
niillä on myös laajoja sovelluksia ihmisen elämässä.
Lahopuut ovat toimittaneet roolia eläimien ja kasvien
elämässä. Niiden avulla on mahdollista elää ja kasvaa
Lahopuut ovat erittäin hyönteisriikas. Ne tarjoavat
luonnon monimuotoisuutta, ja lisäksi niillä on myös
laajoja sovelluksia ihmisen elämässä.

PORI

www.pori.fi/viherasiat

LAHOPUUT LISÄÄVÄT MONIMUOTOISUUTTA

Vuonna 2002 ja 2003 kaatettiin kokonaan kolme tammia
tai havunpuu, joiden elintilasta on tullut lahopuuta.
Lahopuut ovat erittäin hyönteisriikas. Ne tarjoavat
luonnon monimuotoisuutta, ja lisäksi niillä on myös
laajoja sovelluksia ihmisen elämässä.

MURKNA TRÄD ÖKAR DIVERSITETEN

Den exakt förklarade förklaringen är att det är en
ökad mängd olika arter som lever på och i
trädet. Detta beror på att trädet är gammalt och
har många olika typer av hål och sprickor. Dessa
hål och sprickor fungerar som boenden för många
olika typer av insekter, däggdjur och fåglar.
Trädet fungerar också som skydd för många
olika typer av växter och svampar.
Trädet fungerar också som skydd för många
olika typer av svampar och bakterier.

svenska

engelska

Toiminnot

Hallinnointi

Kaivopuisto, Helsinki

Tallinnan keskustan viheralueet

Lahopuun vaalimisen hallinnollisia mahdollisuuksia

Arboristien ja puunhoitajien omakohtaiset päätökset
Alueurakoitsijoiden ja työnjohdon päätökset
Viheralueiden kunnossapidon, tilaajien tai rakennuttajahortonomien päätökset

Viheralueiden yleissuunnitelmat
Viheralueiden hoitoluokitukset
Metsäsuunnitelmat
Pihasuunnitelmat
Kunnostussuunnitelmat

Kokeilut ja tilannekohtainen improvisointi
Tutkimushankkeet

Kaupunkien rakennusjärjestys, rakentamistapaohjeet, kaupunkien pihapuoppaat

Maankäytön ohjaus (asemakaavat, yleiskaavat, strategiset kaavat)
Strategiset päätökset (esim. kaupunkipuulinjaus, lumo-ohjelma, viherohjelma jne.)
Lahopuulinjaukset, -ohjelmat ja -strategiat

Lahopuiden tulevaisuus kaupungeissa

- Lahopuiden vaaliminen on vasta alkuvaiheessa
- Kokemukset suunnittelijoille ja ylläpidolle
- Seuranta- ja tutkimustietoa on vähän
- Kaupunkien hallintokuntien organisoituminen
- Tavoitteet lahopuiden määrälliseen lisäämiseen
- Lahopuu on elinympäristö - entä eliöiden hoitaminen?
- Uudenlaiset rakenteet (esim. lahopuupuistot, lahopuuverkostot, kääpäpuutarhat)?

Kiitos!

jere.nieminen@villivyohyke.fi

<http://villivyohyke.fi/>

Villi vyöhyke | Wild Zone